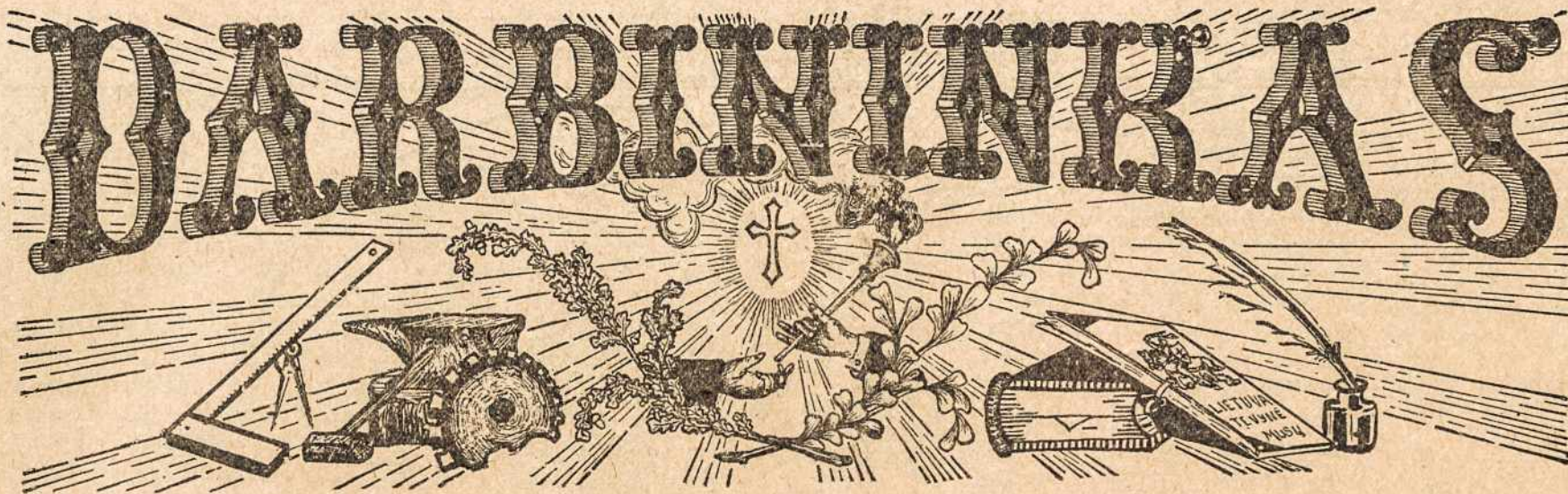

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grynioji ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad rautos dora bujotų ten. Tur ti kybos principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 26

"Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

SO BOSTON, MASS. LAPKRIČIO (NOV.) 20 D. 1915 M.

Kooperacijos Pamatas.

Kooperacija — tai veikimas išvien, tai susijungimas, susitarimas su kitais aprūpinti bendrai kai kuriuos savo ūkio reikalus. Bet kad tas bendras veikimas pasisektų, reikia kitiškai nustatyti savo pažiūras į gyvenimą, savo širdį — negu kad šiandien pas didžiumą žmonių matome.

Šiandien gadynė didžiausio individualizmo: kiekvienas žiūri tik save, savimi tik rūpinasi, savo pelno ieško, artimo gi vargai ir reikalai jam nei kiek neapeina; amerikonas gi pasakytų, kad kiekvienas žiūri savo biznio. O to biznio dvasia, sykį žmogų užvaldžiusi, padaro siauru, žemu, bedvasiu, vien savo pelno ieškotoju, pinigų dirbėju, dažnai gi net išstumia jį iš vagos doros ir teisingumo. Šių dienų biznio darytojas ramiai peržengs per lavoną, neatsižūrėsi, artimo skriaudą ir asarą, apsuks, apmeluos, apgaus, jei tik to reikalauja jo biznio pasisekimas. Lai žina visi kiti ir visos pasaulis — by tik jo bizniui gerai sektysi — štai dvasia šiandieninio biznio.

Kooperatorius visai kitiškai suprantą gyvenimą ir kitaip jaučia.

Pagal jo supratimo žmogus — tai dalis visuomenės, su kuria jisai tūkstančiai ryšių surištas. Kuosveikesnė, stipresnė bus visuomenė, tuo geriau bus ir jam. Skriausdamas visuomenę, jisai nusiskriaudžia ir patsai savę. Darydamas gi gerą tai visuomenė, pasišveddamas del jos labo — jisai daro gerą ir del savęs. Jei gu, darydamas gerą visuomenei, jisai ir neturės iš to čia pat tuojau tiesioginio sau pelno, tai susilauks jo ateityje. Bet ir tuojau jisai turės didelį morališką užsiganėdinimą, kas yra svarbiausia, ir pinigais net neapkinuojama. Geras kooperatorius atjaus artimų vargus; visuomenės žaidžios, nedatekliai jam apeis ir skaudės, lygiai tas jam pačiam būtų daroma.

Tai gi šiandieninio biznio dvasia ir kooperacijos dvasia skiriasi viena nuo kitos, kaip dangus nuo žemės. Jei Amerikoje kooperacija ligšiol nepadarė didelių laimėjimų, tai visų pirma dėlto, kad čia per daug įsigalėjusi yra individualizmo ir individuališko (savo, pavienio žmogaus) biznio dvasia, su kuria ligšiol čia per mažai kovota. Dar 1881 metais Anglijos kooperatorius A. Greenwood kooperatorių kongrese Whitsuntide yra pasakęs: "Didelis pavojus žmonijai yra įsigalėjimas komercijalės dvasios." Ta komercijalė dvasia ypač rado sau prieglaudą Amerikoje.

Mažne visi kooperacijos nepasisekimai įvykdavo todėl, kad kooperatoriai per mažai atsižūrėdavo į kooperacijos dvasios skiepimą ir kooperatyvinę auklėjimą pačių savęs ir kitų narių.

Kooperacijos veikimas turi prasidėti žmogaus širdyje ir smegenyse. Šiauras saumelis, toliau savo dorio nematęs, nematęs reikalo kitiems gerai daryti, pavydys kitų laimės — niekuomet nebus geras kooperatorius. Suprato tai An-

glijos kooperatoriai ir delto jie didžiumą savo energijos pašventė tam kooperatyviniam narių auklėjimui. Daromi dažnai susirinkimai, skaitomi pranešimai, sakomos prakalbos, platinama literatura, steigiamos net specialės kooperatyvinės mokyklos — vis tai tuo tikslu, kad narių širdin įkvėpti kooperacijos dvasia.

Rochdale'o pirmieji kooperatoriai turėjo tos dvasios. Jie kad dėjo savo kruvinus skatikus įsteigti bendrai krautuvelėi, tai nereikalavo sau išto tuojau didelio pelno. Pelną padarę neišgrobstė jo, bet paliko ir krovė į krivą. Sutiko už prekes mokėti rinkos kainas, nenumušant tų kainų — nes suprato, kad kitaip negalėję išsilaikyti jų krautuvelę. Jie nereikalavo prekių bargan, nes žinojo, kad tai būtų peilis jų krautuvei. Į savo krautuvelę jie žiūrėjo, kaip į lopšį naujos geresnės gadynės, kuri turės per kooperaciją ateiti visam darbininkų luomui. Tas prakilnus tikslas juos gaidino ir tą savo dvasią jie paliko kitiems ir užtat Anglijos kooperacija taip išbujojo.

Tas pats A. Greenwood, apie kurį augščiau minėjome, yra pasakęs: "Didžiulė pajėga, kuriai, rodos, lemta įvykinti visuojeišką planuosavimą darbininkų luomo — yra tai kooperacijos pajėga; tai galybė, kurioje darbininkai mato įrankius jų nuolatiniams socialiam augimui ir pamatą tikro progreso; nes pilna civilizacija yra tik pasekmė pilnos kooperacijos, paremtos ant gilių ir morališkų principų ir vedamos prakilnaus ir augšto supratimo."

Ar bereikėtų aiškinti, jog kooperacijos dvasia pačioje savo esmėje yra giliai krikščioniška, nes paremta ant artimo meilės ir broliškumo. Todel ir geram krikščioniui lengva yra būti geru kooperatoriu.

STREIKIERIŲ FONDAS.

Lai kiti bėgant L. D. S. turės įvairių reikalingų fondų. Vienas reikalingiausių buvo tai streikininkų fondas. Veik nuolat, kad ne vienoj, tai kitoj vietoj eina streikas, kur tarp streikuojančių būna nemažai mūsų tautiečių. Šiuo tarpu streikas eina Chicagoj ir Nashuoj. Abiejuose miestuose tarp streikininkų yra daug lietuvių. Ypač varginas yra padėjimas Nashuos lietuvių.

L. D. S. Centro Valdyba savo susirinkime, laikytame lapkričio 18 d., pripažino reikalingu duoti pradžią streikierių fondui. Patys Valdybos nariai sudėjo \$10.00.

AUKOJO:

Kun. F. Kemėšis	\$3.00
M. Zioba	"1.00
Fr. Virokas	"1.00
P. Gudas	"1.00
M. Venys	"1.00
J. Petrauskas	"1.00
J. J. Ramanauskas	"1.00
V. Kudirka	.50
Pr. Kuras	.50

Viso:

\$10.00
Brolius darbininkus ir seseris darbininkes kviečiame dinti tą streikierių fondą.

Baisi, nelygi kova.

SERBAI LAKSTO Į VISAS PUSES.

Salonikai. — Vis didesnius plotus serbų priešininkai užima. Serbai iš visų pusių spaudžiami. Jų kariuomenė vis traukiasi atgal.

Dabar bulgarai jau netoli miesto Monastir. Iš tų apie linkių serbai bėga. Tūkstančiai serbų laksto į visas puses. Bulgarai labai žiaurūs esą, terioja serbų šalį, novija žmones ir serbai, girdėdami apie tokius pasakojimus, nelaukia nieko, o bėga tolyn.

Iš Prilep majoras telegrama fuoja tūkstančiai moterų su bėgo tan miestelin. Prilep yra už 25 mylių nuo Monastir. O Monastir pulsias už dienos kitos.

Serbams tiesiog galas artinasi.

SPAUS GRAIKIJA.

Londonas. — Paryžiuje atsišūna taktininkų kariuomenė tyryba. Pirmiausia nutarta versti ją aiškiai pasirodyti kuria pusę remis ar teutonius ar taktininkus.

Pirmiausia taktininkai nutarė nepirkianti su Graikija. Neįsileisti į savo priepilaukas Graikijos garlaivius. Tuomi Graikijos pirklybai užduoda mirtinas smūgis. O pastaruoju laiku del karės graikai labai daug pelno turėjo.

Taktininkai tiesiog kare grasys, jei nepasistatys kuria pusę remia. Nes neištikimas prietelius yra baisesnis už priešą, kuomet kritiškame momente virsta priešu.

Taktininkai ima bijoti, kad kartais Graikijos karalius nestotų prieš taktininkus ir nepastatytų į pavojų taktininkų kareivius ant Balkanų. Dabar taktininkai tiesiog bijo toli varytis ant Balkanų.

Dabar taktininkai nori žinoti ar Graikija serbų ir serbų kariuomenę leis pasilėpti savo žemę nuo teutonų ir bulgarų. Tai matyt, kad taktininkai nesitiki atremti

teutonų, o visa Serbija bus užplūsta teutonų ir bulgarų, o serbų ir černogorų kariuomenė, nenorėdama pasiduoti priešams turėtų ieškoti prieglaudos Graikijoje. Tai taktininkai ir nori žinoti ar Graikija duos tą prieglaudą. Jei ne, tai Graikijai gali būti paskelbta karė.

Jei taktininkai užpultų Graikiją, tai šalyje tuoj kiltų revoliucija. Labai žymi graikų dalis remia taktininkus. Nenori eiti ranka rankon su nuo seno nepaktinčiais turkais. Kiti graikai, tai po intekme karaliaus ir karalienės remia teutonų pusę. Tai gi graikų tauta yra suskilusi.

I serbų gi kūną susmigo trys durtuvai — Bulgarijos, Vokietijos ir Austrijos ir be vilties atsilauktyti grumiasi narsiai.

RUSAI ATMUSĖ ATAKAS.

Petrogradas. — Oficialiai šitaip skelbiamas: "Ant vakarinio fronto abelnai imant nėra atmainų. Ant Mintaujos kelio į pietų vakarus nuo Olai utarninė vokiečiai pradėjo atakas, bet armotomis ir kulkosvaidžiais buvo atmušti.

Daug vokiečių lavonų rado me trenšėjuse ties ežeru Sven-ten ir Vakarus nuo Dvinsko. Ant fronto ežerų Drisvetės ir Boginkoje vokiečiai buvo pradėję smarkiai šaudyti iš armo-ty."

ITALŲ PASISEKIMAI.

Rymas. — Italai paėmė arti Gorizia stiprias austrų pozicijas. Italams pateko daug karinės medžiagos.

NĖRA SUSIMYLĖJIMO.

Salt Lake City, Utah. — Pėtnyčios rytą čia pakorė švedų Joseph Hillstoun, aidoblistų poeta.

Už jį buvo užsistojęs Švedijos ambasadorius ir prez. Wilson Utah gub. Sprį prašė peržiūrėti pasmerktojo bylą ir nebausti mirtimi. Nuteistasis yra nužudęs vie-

ną vyrą ir jo 17 metų sūnų. Tas atsitiko naktį, sausio 10 d. 1914 m. Prie kaltės nepripažino.

ARABAI EINA SU ANGLAIS.

Londonas. — Iš Haagos atėjo žinia, kad Mesopotamijoje 12.000 arabų prisijungė prie anglų. Dabar anglai jau netoli nuo didžio miesto Bagdado.

PREZIDENTAS MIRŠTA.

Washington. — Dominikinės respublikos prezidentas Jominez labai sunegalėjo. Gu- li mieste Monte Cristi ir baigia savo dienas.

NUSKENDO GARLAIVIS.

Amsterdam. — Holandijos laikraščiai skelbia, kad nuskendo Norvegijos garlaivis Ulriken. Kartu nuskendo penki jurininkai.

VARTOS TROŠKINANTĮ GAZĄ.

Paryžius. — Karinių reikalų senato komitetas priėmė rezoliuciją, kurioj patariama vartoti prieš vokiečius troškinančius gazus.

BUVO BAIISIAME IŠGASTYJE.

Worcester. — Namuose po num. 29-31 Orchard gt. vaikų senato komitetas priėmė rezoliuciją, kurioj patariama vartoti prieš vokiečius troškinančius gazus. Metė nuo trečio augšto o vyrai juos gaudė ant gatvių. Taip per langus bent tuzinas vaikų buvo numesta. Paskui gaisrininkai pribuvo su kopėčiomis ir nulaipino moteris. Niekas o niekas nei kiek nebuvo pažeistas.

PRISIPAŽINO PRIE KALTĖS.

Chicago. — Vienas žmogus priėjo prie poliemono ir prašė kad jį suareštuotų. Pasigyrė pavogęs nuo savo darbdavio iš Cambridge \$ 161. Pasipasakoję, jog su pinigais pribuvęs New Yorkan, o paskui Chicago, čia jau išleides pinigus žadėjęs nusizudyti. Policija teiravosi ir nurodys Cambridge'o darbdavius ir pasirodė, kad iš teisybės buvo pavogęs.

NUSKANDINO HOSPITALINĖ LAIVĄ.

Londonas. — Anglijos pakrantė užėjo ant minos. Anglijos hospitalinis garlaivis Anglia. Ant jo buvo 385 žmonės. Garlaiviui skęstant suspėta dar sudėti į valtį 300 žmonių — sužeistų kareivių. Kiti nuėjo dugnan su garlaiviu. Antras laivas buvo besiskubinas pagalbon, bet ir tas užėjo ant minos ir nuskendo.

Ant to garlaivio Anglia neseniai buvo sugrįžęs karalius iš Francijos į Angliją. Todel karalius labai buvo nustebintas tokia žinia.

NENORĖJO TAIKOS.

Rymas. — Italijos laikraštis Popolo skelbia, kad Austrijos valdžia neseniai siūlė taikintis su Italija. Austrija siūlė gerokai žemės by tik Italija sutiktų taikintis.

DAUG TURI KARINIŲ UŽSAKYMŲ.

Pittsburg. — Šio miesto pramonininkai negali atsiginti nuo

Europos agentų, kurie daro čia karinius užsakymus. Francijos vienas agentas norėjo užsakyti 9.000.000 rankinių granatų. Bet negalėjo išsiųsti. Dirbtuvės užpildytos užsakymais.

Visokios karinės medžiagos išgabenama Chinijon.

KARDINOLAI VAŽIUOJA RYMAN.

Rymas. — Gruodžio mėnesį Ryme atsibus kardinolų susi-važiavimas. Ypatinga tas, kad kardinolai suvažiuoja iš kariaujančių valstijų. Ryman važiuoja iš Vokietijos Koelno kardinolas von Hartman, iš Belgijos važiuoja kardinolas Mercier, iš Anglijos — kardinolai Gasquet ir Billot, iš Kanados kardinolas Begin. Daroma spėjimai, kad kardinolai kartu su popiežiu tarsis apie taiką.

RUMUNIJOS RENGIMOSI KAREN.

Milanas, Italija. — Iš Bueharesto, Rumunijos sostinės atėjo žinia, kad Rumunijos karės ministeris išleides dekretą, kuriame nurodoma kokią šiuo tarpu reikia rekvizicija padaryti. Dekrete reikalaujama kiek Rumunijoje turima metalo, drabužių, vaistų, mašinių, laivų ir valčių ant upių; kiek ir ko kas turi.

Iš to daroma išvedimai, kad Rumunija neketina likti neutralė.

PALAIDOJO GARSŲJ NEG-RA.

Tuskegee, Ala. — Garsaus negro Booker T. Washington laidotuvės atsibuvo be didelių iškilnių. Žmonių tai dalyvavo 8.000. Tikybinės ceremonijos atlaikyta instituto koplyčioj, kurion telpa 2.500 žmonių. Apeigos buvo episkopališkos.

Šisai vyras buvo garsiausias ir prakilniausias negras. Buvo perdėtinis negrų kolegijos. Šiomis dienomis jis persiskyrė su šiuo pasauliu.

KAPUCINŲ PERDĖTINIS MIRĖ.

New York. — Mirė tėvas kun. Antonius Wilmer. Amerikoje buvo kapucinų perdėtinis. Mirė ligoninėj po operacijos. Buvo sulaukęs 62 amžiaus.

MIRĖ KUNIGAS.

Brookton. — Mirė kun. C. M. Oscar, klebonas francuzų Saldžiausios S. V. J. parapijos. Sargaliavo per du metus. Jisai trys metai atgal važio su kardinolu O'Connell Ryman.

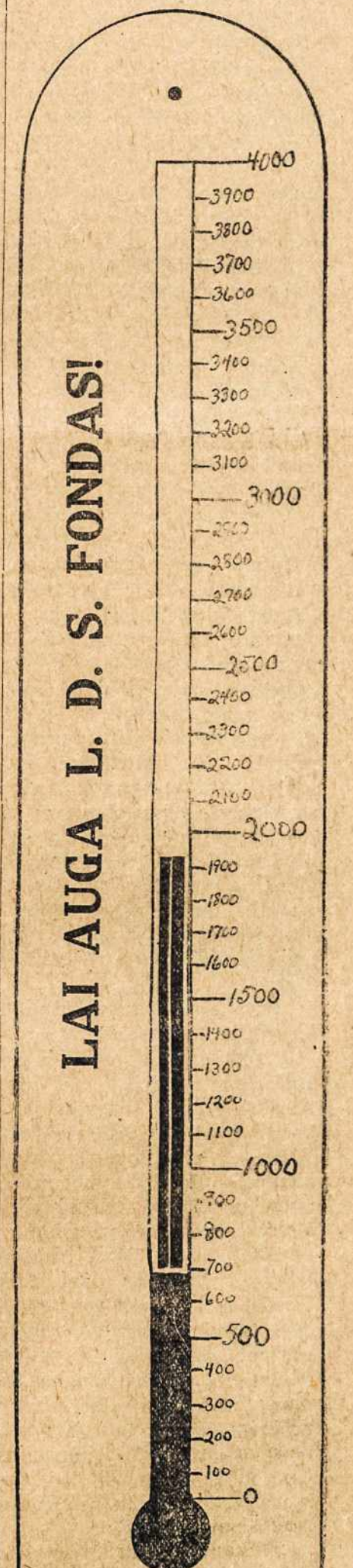
IMA SMARKAUTI.

Londonas. — Talkininkai Dardaneliuose ima daryti smarkias atakas. Ant Gallipoli pusiasalio prasidėjo smarkios atakos. Tas daroma lordui Kitcheneriui atvažiuvus. Talkininkai paėmė kelias turkų drūtviets.

Kariniai laivai taip gi pradėjo veikti prieš batarejas.

RŪPINSIS APSIGINKLA-VIMU.

New York. — Suvienytose Valstijose 40 miestų majorai, sekdami New Yorko majorą, paskyrė komitetus ištyrimui reikalingumą ir patogumą statyti tvirtoves. Apie tai rūpinasi pajuriniai miestai — palei Pacifiką ir palei Atlanti-ką.

LAI AUGA L. D. S. FONDAS!

Šiomis dienomis į L. D. S. fondą inplaukė dar pasizadėjimų: iš Rockfordo, Ill. — \$145.00; iš Brooklyn'o 12-os kuopos (Aniolų Karalienės parapija) — \$55.00, iš Waterbury'o — \$100.00; išviso — \$300.00. Druage su buvusiais dabar yra \$1925.00. Valio!

Vyčių Pramogėlė.

Prakalbēlēs.

Trečā kalbēja p-lē M. Daļvids un iekadangi jās kalboje buvo īsreiktā prakinājū i puļin mīnū. todel manau kauris išttrauks pacituoti. Pradējo sekanāi: "Kad īsreikt savo nuomōnē, kā aš manau anē vyiūis, turu pradēt nuo žolūn darželi, kuris vra ypatingai taip mūsū sešūn numylētas. Daržels anksti pavasari i daržel's vasara. Pavasari jame nieko daugian nesimato kaip tik plikas rožin stiebas i kerel'arītu kurie užgauti žiemos šal-

Vytis.

Š's-tas.

Lapkričio 9 d. "Varpinin-
kai" susapnavo "Saliarono
sapna", tiesa, taip ir atrodė,
kad kaž- ką sapnuoja. Tai vis
puikūs progresyviški mūsų
scenų papuošalai". Ar šiaip.
ir taip sakysim, bet šiuose
laikuose, ne truputį bet labai
daug mūsų aktoriai nedirgę.
Petryčioje lapkričio 12 d.
retoliausia narbėgi ir "Aidie-
čiai" su "Brangiuoju pasibu-
davimu". "Aido" pirminin-
kas, snkupo bebūciudamas.
Pusė bėdos buvo seredos va-
kare lapkričio 10 d. didžiulis
Sv. Juozapo choras sudainavo

Darbininkas.

Vyčių apskričio seimas.

Vyčiui atlėtai pradeda sezoną. Kaip visados taip ir dabai Montello Vyčiai žaidimuose pasirodė pirmieji. Jau buvo rašyta pirmiau, kad Vvč'ai rūpinasi Basket Ball. Sereados vakare lapkr. 17 pradės

Ergates.

Tikiu, kad su laiku viskas
susitvarkys.

Iš viso su smulkesnėmis au-
komis \$67.33.

Juozas Kodis

Aiškino apie tautos reikalus.

MEI ROSE PARK III

Valio Vyčiai.

NEWARK, N. J.

Ietuvos Vyčiū 4 kuopos paskaitų komisija parengė vaizdinę lentelę, kurioje 11 d. a. a. yra

Visu pirmu prasidējo kur

Pradžia 7 val. vakare.
Paremkime jaunimą — Vy-
čius.

J. K. Miliauskas.

Choras gerinasi.

Ar-gi nemalonu užėiti darbininkui į tokias įstaigas rodos pasiklausti.

Darbininkas

K. ŠVAGŽDYS,

242½ W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
(Virš "Darbininko" spaustuvės)
Telephone So. Boston 620.

PRAMOGA,

I kuria visi privalo atsilankyti,
RENGIAMA
LIETUVOS DUKTERŲ DR-GIJOS
Atsibus

Lapkričio-Nov. 24, 1915
LIETUVIŲ SALEJ,

kamp. E ir Silver gat. So Boston, Mass.
Prasidēs 7:30 valanda vakare.

Visi, mylintieji gražias pramogas,

**norintieji smagaus pasilinksmini-
mo, ateikite mūsų pramogon.**

Iki sočiai pasilinksminsitė.
Muzika p. Dragašiaus

Bus gardzių užkandžių, skanių gerimų. Tik ateikite.

Visas pelnas nukentėjusiai Lietuvai! KOMITETAS

KOMPLETAS.

